herpy

GRODOR

Amazonian Horned Frog

Ceratophrys cornuta

Ceratophrys cornuta är en kraftig, bredmunnad groda från regnskogen i Amazonas och Guyanaregionen, som ligger nedgrävd i lövlagret med bara ögon och horn synliga och slår till när något ätbart kommer förbi. Honorna blir upp till 15 cm, och munnen kan ta byte som är nästan lika stort som de själva. Som regnskogsart ska den ha mer fukt än släktingarna från de torra slätterna längre söderut.

Familj: Ceratophryidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**7-15 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande och grävande**
Biotop	**Regnskog och våtmark**
Hudgift	**Inget känt**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 45 × 30 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Temperatur, natt	**23-25 °C**
Luftfuktighet	**75-90 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter, ryggradsdjur och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**I vatten**
Könsmogen	**36-48 mån.**
Ägg per läggning	**300-1 000**
Kläckning	**3-25 dagar**
Larvtid	**28-90 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Andra grodyngel**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ceratophrys cornuta är en stor, tung och nästan rund groda med ett enormt huvud. Munnen är ovanligt bred och har långa, vassa tänder. Ovanför varje öga sitter en liten, spetsig hudflik som påminner om ett horn, och som tillsammans med grodans färger kamouflerar den bland nedfallna löv. Huden bär små, spetsiga vårtor, benen är korta och kraftiga med mörka tvärband, och låren är bruna med svaga gula fläckar. Buken är grå, och munhålan är vit.

Vuxna djur mäter 7-15 cm från nos till kloak. Honorna är störst. Hanarna är mer färgstarka och växlar mellan tan, limegrön och mörkgrön, ibland alla tre på en gång, medan honorna oftast är tan. Hanarna har parningsskielor på tårna på framfötterna och en ljudblåsa i strupen. Enstaka djur kan bli större än 15 cm.

Arten beskrevs av Linné 1758 som *Rana cornuta* och är därmed den först beskrivna arten i släktet. Den räknades länge som samma art som *Ceratophrys ornata*, men lever i en annan naturtyp och korsas inte med den i naturen. I fångenskap kan *C. cornuta* korsas med *C. cranwelli* och *C. ornata*, och avkomman säljs som hybrider. Korsningar bör undvikas om de rena linjerna ska bevaras.

Det är en typisk lurjägare som äter nästan allt som får plats i munnen: grodor, fiskar, ödlor, möss och andra ryggradsdjur, inklusive grodyngel av egen art. Fullvuxna djur är aggressiva och biter hårt. Huden har ingen känd gift, men tvätta alltid händerna efter kontakt med djuret, vattnet och botten. Den verkliga risken är betten: överkäken har en rad mycket vassa tänder, och ett bett från en stor groda gör ont och ger ofta blod.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

Utbredning och livsmiljö

Ceratophrys cornuta lever i den norra delen av Sydamerika: i Amazonasbassängen i Colombia, Ecuador, Peru, Bolivia och Brasilien och i Venezuela och Guyanaregionen, alltså Guyana, Surinam och Franska Guyana.

Arten lever i låglandets regnskog och räknas inte som hotad.

> **Naturlig utbredning:** Colombia, Ecuador, Peru, Bolivia, Brasilien, Venezuela, Guyana, Surinam och Franska Guyana.

LIVSMILJÖ

Arten lever i gammal, fuktig regnskog och på öppna fläckar i skogen, där lövlagret ligger tjockt på marken. Den håller till vid sötvattenskärr och tillfälliga vattenhål, där den leker. Klimatet är varmt och fuktigt hela året med stor nederbörd.

Grodan är nattaktiv och undviker dagens värme. Den gräver ner sig i löv och jord med bara huvudet fritt och väntar tills något kommer förbi. Den lever ensam, och hanarna försvarar sitt område hårt. Under lektiden samlas hanarna i större grupper vid vattenhål och ropar med ett larmande, bräkande ljud.

Skötsel

TERRARIET

Det finns relativt lite kunskap om skötseln av *Ceratophrys cornuta*, eftersom arten föds upp långt mer sällan än *Ceratophrys cranwelli* och *Ceratophrys ornata*. Skötseln bygger på de två nära släktingarna och är anpassad till en art från fuktig regnskog.

Ett vuxet djur ska ha ett liggande terrarium på minst 60 × 45 × 30 cm. Golvytan ska vara minst 8-10 gånger grodans storlek, och en stor hona får gärna mer. Höjden betyder lite, för grodan klättrar inte och hoppar dåligt. Håll djuren var för sig, för arten äter artfränder, även stora.

Ge 10-15 cm lös, fuktig botten, så att grodan kan gräva ner sig helt, till exempel kokosmull blandad med lite sphagnum och fin barkflis. Lägg ett lager löv eller mossa överst, så att botten liknar skogsbotten, och lägg till ett gömställe av kork eller en halv kruka samt en låg, tung vattenskål. Växter i krukor, till exempel pothos, ger skydd och hjälper till med fukten; låt dem stå kvar i krukorna, så att de inte grävs upp. Undvik grus och småsten, som grodan kan svälja.

Locket ska ha god ventilation, så att botten inte blir sur och möglig. Ta bort avföring och fodermat minst en gång i veckan, och byt botten helt när den luktar eller börjar ruttna. Står flera terrarier sida vid sida ska du sätta skärmar emellan, så att grodorna inte kastar sig mot glaset och sliter på nosen.

TEMPERATUR

På dagen hålls terrariet på 25-28 °C och på natten på 23-25 °C. Siffrorna är lånade från släktets övriga arter och ligger i den varma änden, eftersom *C. cornuta* kommer från varm regnskog.

Använd en värmematta på terrariets sida eller en värmelampa i locket och alltid en termostat. En värmematta under botten torkar ut jorden. Ha två termometrar, en i den varma och en i den svala änden. Ställ inte terrariet i direkt sol. Vintervila eller torrdvala är inte dokumenterad för arten och är inte nödvändig; temperaturen kan hållas jämn året runt.

Läs mer: Värme och temperatur Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten hålls på 75-90 % hela året, högre än för de besläktade arterna från Pampas och Chaco, eftersom arten kommer från regnskog. Spraya botten lätt varje dag, så att den är fuktig, men inte blöt, och ha både fuktigare och torrare områden, till exempel under ett gömställe.

Huden är tunn och tar upp vatten och ämnen direkt, så botten får aldrig torka ut helt. En konstant blöt botten ger svamp och hudproblem. Använd vatten utan klor och kloramin till sprayningen.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Ge alltid en låg skål med färskt, behandlat vatten, stor nog för att hela grodan ska kunna ligga i den, men med vattenstånd högst upp till grodans mun. Grodan simmar dåligt och ska kunna vila med huvudet ovanför vattnet och ta sig upp utan besvär. Skålen ska vara så tung att grodans grävande inte välter den.

Grodan lägger ofta sin avföring i vattnet, så byt det varje dag, och rengör skålen i varmt vatten utan tvål. Groddjur är mycket känsliga för insektsmedel, så använd aldrig bekämpningsmedel i närheten av terrariet.

LJUS OCH UVB

UVB är inte nödvändigt, men ett svagt UVB-rör (Ferguson-zon 1) kan vara till nytta. Häng det över ena sidan, så att det alltid finns skugga i resten, och avstå från UVB till albinodjur, som är ljuskänsliga. Ha ljuset tänt 12 timmar om dagen, gärna styrt av en timer, och mörkt på natten. Grodan är nattaktiv och ligger nedgrävd större delen av dagen. Lysrör med låg effekt eller LED räcker för växter och för att ge en fast dygnsrytm.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Arten äter nästan allt som får plats i munnen. I naturen äter den grodor, fiskar, ödlor, möss och andra ryggradsdjur samt stora insekter. I terrariet bör grundfodret vara insekter och maskar: syrsor, gräshoppor, kackerlackor och daggmaskar. Fisk kan ges som omväxling. Möss ges bara någon enstaka gång till stora djur, för grodan kan bli beroende av dem och vägra insekter, och en kost av enbart möss ger fetma.

Unga grodor matas dagligen och kan växa snabbt, vuxna var tredje till sjätte dag. Grodan äter så länge det finns mat och blir lätt för tjock. En frisk vuxen groda är något längre än bred. Ge hellre flera små foderdjur än ett stort, och använd en pincett, så att grodan inte sväljer bottenmaterial. Grodan kan kvävas om den försöker svälja något som är för stort. En frisk, välnärd groda kan gå flera veckor utan mat.

Mata foderdjuren väl 1-2 dygn före, och pudra dem med kalk med D3 vid varannan måltid tillsammans med ett multivitamin då och då. Variera mellan daggmaskar, syrsor, gräshoppor och kackerlackor. Om en nyinköpt groda vägrar äta, låt den stå mörkt, varmt och fuktigt och lägg i flera stora levande foderdjur i terrariet; tvångsmatning gör mer skada än nytta.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Ceratophrys cornuta är en stillasittande groda som ligger nedgrävd större delen av tiden och bara kommer fram för att äta. Fullvuxna djur är aggressiva och kan hoppa efter en hand som kommer för nära, och bettet gör ont. Biter den, vänta tills den själv släpper, för drar du åt dig handen kan de vassa tänderna riva upp såret.

Djuret lämpar sig inte för att tas upp. Flytta det så lite som möjligt, och använd en ren plastlåda, till exempel vid rengöring. Ska du röra det, ta tag bakifrån och håll fingrarna borta från munnen. Håll arten enskilt: den äter artfränder. Hanarna ropar högt med ett larmande, bräkande ljud.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Honorna är störst. Hanarna har parningsskielor på tårna på framfötterna och en ljudblåsa i strupen, och de är mer färgstarka än honorna. Hos unga djur är könet svårt att se. Arten blir könsmogen efter 3-4 år. Använd bara friska, utvuxna djur i gott hull till avel.

PARNING

Ceratophrys cornuta föds sällan upp i fångenskap. I naturen leker den säsongsbundet i tillfälliga vattenhål, och hanarna samlas och ropar till honorna. Parningen sker som hos andra grodor med en omfamning (amplexus), och befruktningen sker utanför honans kropp.

Till avel används samma principer som hos de besläktade arterna: djuren matas rikligt, och regntiden efterliknas genom att sätta dem i ett lågt kar med vatten, där de kan nå botten med fötterna och klättra upp, och spraya kraftigt flera gånger om dagen. Flytande vattenväxter ger honan något att fästa äggen på. Hos de besläktade arterna kommer äggläggningen typiskt 3-4 dagar efter att "regnet" har börjat. Om en sval och torr viloperiod före är nödvändig är inte dokumenterat för denna regnskogsart.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Honan lägger upp till 1.000 ägg, ofta 300-600, och virar dem om vattenväxter. Ta upp föräldrarna efter äggläggningen, för de äter äggen. Det finns ingen yngelvård.

Grodynglen är köttätare och går i strid med varandra och med andra arters grodyngel redan kort efter kläckningen. Håll dem enskilt i små behållare eller i ett stort kar med gott om flytande växter att gömma sig i, och mata dem flera gånger om dagen med levande foder som tubifex, mygglarver och hackade daggmaskar. Vattnet ska vara rent och behandlat.

METAMORFOS

Äggen kläcks efter 3-25 dagar, beroende på temperaturen; hos de besläktade arterna går det bara 2-3 dagar. Grodynglen förvandlas efter 1-3 månader, oftast omkring 90 dagar hos *C. cornuta*, medan släktingarna kan klara sig med 3-6 veckor. Tiden beror på temperatur och utfodring.

När frambenen kommer ska grodynglet ha grunt vatten och lätt tillgång till land, till exempel en sluttande sten eller en flytande bit kork, annars drunknar det. Grodynglen kan äta vidare mitt i förvandlingen. Flytta den nyförvandlade ungen bort från de andra, så att den inte blir uppäten.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna mäter 10-13 mm vid förvandlingen. Håll varje unge för sig i en liten låda med ett par cm fuktig jord, en låg vattenskål och ett gömställe, för ungarna äter också sina syskon. Spraya dagligen och håll 25-28 °C.

Ge små, levande foderdjur som hoppstjärtar, små syrsor och daggmaskar dagligen, pudrade med kalk och vitaminer, och gå över till större foderdjur i takt med att ungarna växer. Väg eller mät dem regelbundet, och flytta dem till ett större terrarium när de blir för stora för lådan.

Hälsa och vanliga misstag

Arten är härdig, men flera problem uppstår i skötseln:

- Fetma och felnäring. En kost av enbart möss ger fetma och vitaminbrist. Variera fodret, och pudra insekterna med kalk och D3.
- Kvävning. Grodan kan försöka svälja något som är för stort. Ge foder i lämplig storlek.
- Förstoppning vid svalt grus eller bottenmaterial.
- Smutsigt vatten och smutsig botten. I ett slutet, vått terrarium förökar sig bakterier snabbt. Byt vatten varje dag, och ta bort avföring regelbundet.
- Nosskador. Grodan kastar sig mot glaset efter rörelser utanför terrariet. Sätt skärmar mellan terrarierna, och låt inte levande foder stå synligt.
- Kemikalier. Grodyngel och grodor är mycket känsliga för insektsmedel och rengöringsmedel. Håll terrariet fritt från bekämpningsmedel.
- Parasiter. Groddjur som är fångade i naturen har ofta tarmparasiter. Ta med ett avföringsprov till en veterinär med kunskap om groddjur om grodan tappar i vikt eller äter dåligt.

Slutar grodan äta i flera veckor, har den svullnader, sår eller röd hud, eller gäspar den utan att stänga munnen igen, så kontakta en veterinär med erfarenhet av groddjur.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.